

Industrijski sindikat Srbije kao članica IndustriAll Global union podržava globalnu sindikalnu akciju protiv nesigurnog rada.

Povodom Svetskog dana dostojanstvenog rada 7. oktobra 2015. godine, IndustrAll Globalni sindikat i Industrijski sindikat Srbije ponovo pozivaju sve svoje članice da mobilišu članstvo i radnike na akciju Stop nesigurnom radu.

Vrlo je važno dati jasnu definiciju dostojanstvenog rada. Najkraći odgovor na ovo pitanje bi bio, da je to rad koji pojedincu omogućuje dobar život. Dostojanstven rad je slojevit i sadrži četiri odrednice koje je promovisao MOR 1999. godine i to: zapošljavanje, prava, zaštita i dijalog. Dostojanstven rad se zasniva na uverenju da su sve ove četiri komponente potrebne za stvaranje najbolje perspektive za socijalni napredak i razvoj pojedinca. Svaka osoba na svetu treba imati posao od kojeg može dobro živeti i ispuniti svoje osnovne životne potrebe. A da bi se to postiglo zapošljavanje je ključno. Ovo je razlog da sindikati izvrše pritisak na vlade koje moraju više raditi na kreiranju radnih mesta i to radnih mesta dostojanstvenog rada za sve. Dostojanstven rad je najbolji način borbe protiv siromaštva u svetu, korupcije i raznih zloupotreba. Kada govorimo o zapošljavanju to znači omogućavanje da se kroz rad ostvari pristojan prihod za dostojanstven životni standard te da postoji jednak tretman i jednake prilike za sve. Dobri uslovi rada, zdravstvena zaštita i bezbednost na radnom mestu, mogućnost smislenog i produktivnog rada i mogućnost ličnog razvoja su osnove kvlajetnog zapošljavanja.

Iz zapošljavanja proističu i niz radničkih prava: sloboda organizovanja, sloboda izražavanja, jednak tretman žena i muškaraca u donošenju odluka koje utiču na njihove živote, pravo na kolektivno pregovaranje, zaštita od diskriminacije, prisilnog rada i dečijeg rada, pravno priznanje i pristup pravnom sistemu i postojanje radnog zakonodavstva i opšte vladavine zakona. Korpus socijalne zaštite mora naglasiti veze između produktivnog zaposlenja i sigurnost za one koji iz bilo kog razloga nisu uopšte zaposleni kao i zaštitu od gubitka ili smanjenja prihoda usled nezaposlenosti, povređivanja, majčinstva, roditeljstva ili starosti. Da bi se ovaj korpus prava ostvario neophodno je pravedno i inkluzivno društvo.

Dostojanstven rad obuhvata i postojanje i upražnjavanje socijalnog dijaloga što podrazumeva da radnici i poslodavci imaju pravo da budu predstavljeni kroz svoje organizacije – sindikate i udruženja poslodavaca, da se najbolja i najtrajnija rešenja postižu kroz saradnju koja je osnov socijalne stabilnosti te ravnomernog rasta i razvoja. Socijalni dijalog podrazumeva postojanje načina i procedura kroz koje se konflikti razmatraju i rešavaju.

Prisustvo i aktivnosti sindikata su neophodne kako bi forma i prisustvo nesigurnih poslova prešla u oblik dostojanstvenog rada. Zato sindikati moraju pojačati aktivnosti i suprostaviti se reformama zakona koji olakšavaju pojavu nesigurnih poslova ili smanjuju prava radnika. Vlade treba privoleti da ratifikuju

dokument „Osnovni radnički standardi“ i ostale Konvencije MOR-a koje se odnose na nesigurne poslove. Insistiranje na Kolektivnim ugovorima, vođenje kampanja i sklapanje savezništva sa drugim socijalnim pokretima u borbi protiv nesigurnog posla moraju biti osnov rada i delovanja sindikata. Nesiguran posao u suštini znači nesiguran život i socijalnu nesigurnost što dovodi do opšte društvene i političke nesigurnosti.

Industrijski sindikat Srbije je u više navrata u toku 2014. godine, a naročito u periodu izmena Zakona o radu, aktualizovao problem prisustva nesigurnog posla i posledice koje on izaziva na zaposlene i društvo u celini. Borba protiv nesigurnog posla nije oivičena nikakvim datumom i rokovima, ona mora predstavljati kontinuiranu aktivnost vlada, poslodavaca i sindikata i drugih zainteresovanih organizacija sa ciljem da prisustvo nesigurnog posla bude svedeno na meru koja postoji i u zemljama Evropske unije. Sve što budemo uradili danas po pitanju nesigurnog posla omogućuje nam da sutrašnjost po pitanju zaposlenja bude izvesnija na korist onih koji svakodnevno strahuju za svoje radno mesto.

Zahvaljujući globalizaciji danas ima više privremenih, povremenih, nesigurnih poslova i ugovora. Radnici koji rade iste poslove dele sve osim sigurnog posla, plate i uslova rada. Nesiguran posao utiče na sve radnike. To je problem svih nas, jer siguran posao danas, može postati privremeni ugovor sutra.

Sindikati se bore za i pregovaraju dobre, stalne poslove. Širom sveta sindikati se mobilišu, organizuju i pregovaraju bolje, sigurnije poslove. To znači mobilisanje na nacionalnim i globalnom nivou. Nesiguran posao se sve više širi u celom svetu sa jednim ciljem: jeftina, fleksibilna radna snaga koja se može po želji angažovati i otpustiti.

Najbolji način da stalno zaposleni radnici na nesigurnim poslovima unaprede uslove za sve radnike jeste kroz ujedinjavanje i zajedničku borbu protiv nesigurnog posla. Ipak, organizovanje radnika sa nesigurnim poslovima predstavlja izazov za postojeće sindikate. Jaki nacionalni sindikati, međunarodna povezanost među njima su od suštinskog značaja za borbu protiv ovakvog sistema i prakse kroz mobilisanje na globalnom nivou. Cilj je da se obezbedi sindikalna zaštita i kolektivno pregovaranje za sve radnike. Organizovanjem radnika na nesigurnim poslovima, sindikati mogu ojačati solidarnost između njih i radnika sa stalnim poslom, te obuhvatiti sve radnike kolektivnim ugovorom.

Nesiguran posao pogađa sve radnike, bez obzira da li rade na nesigurnim poslovima ili ne!